

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична
конференція магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 502/504:378-053.6:001(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Мельник О.Г., канд. юрид. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні питання розвитку аграрного та земельного права: національний і міжнародний вимір: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 70 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

рослин; роботи та послуги з рекультивації та відновлення навколишнього природного середовища; біотехнології тощо);

- впровадження ресурсозберігаючих, безпечних, екологічно чистих технологій виробництва сільськогосподарської продукції, а також міжнародних стандартів її безпеки та якості; виробництво біопалива та ін.

Особливу актуальність для України все це набуває в умовах євроінтеграції.

При цьому, як бачиться, вирішення проблеми забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського виробництва та агросфери в цілому вимагає комплексного, системного підходу, використання сукупності організаційно-правових, економіко-господарських, екологічних, інформаційних, освітньо-виховних, соціально-етичних заходів, що має знайти закріплення в Концепції сталого розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні на період до 2030 року, а також у Законі України "Про стійкий розвиток сільських територій".

Насамперед, у цьому нормативно-правовому акті мають знайти законодавче закріплення дефініції основних понять, таких як агросфера та сталий розвиток сільськогосподарського виробництва. Крім того, зазначеним Законом мають бути закладені засади правового механізму забезпечення сталого розвитку агросфери для задоволення потреб як нинішнього покоління, так і майбутніх поколінь у її ресурсах.

Формулювання такої системоутворюючої аграрно-правової категорії, як «агросфера», дозволить не тільки збагатити аграрно-правову доктрину і закласти раціональну методологічну основу підходів до розуміння предмета аграрного права, але й сприятиме підвищенню ефективності правового регулювання відносин у досліджуваній сфері.

За умови законодавчого забезпечення сталого розвитку сільськогосподарського виробництва агросфера як система, що поєднує виробничу, соціальну та екологічну складові, забезпечить можливість задовольняти зростаючі потреби в продовольстві в органічному поєднанні із збереженням та примноженням агроресурсного потенціалу, отже, сприятиме стратегічних цілей державної аграрної політики України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Попова О. Агросфера: соціоекономічний зміст і засади сталого розвитку. Економіка України. 2012. № 5. С. 73–84.
2. Созінов О. О. Агросфера України у ХХ столітті. Вісник НАН України. 2001. № 10. С. 7–16.
3. Пасхавер Б. Сценарії розвитку агросфери. Економіка України. 2011. № 11. С. 38–44.
4. Савельєва О.М. Правове регулювання відносин в агросфері : монографія / ред. М.В. Шульги. Харків : Друкарня «Мадрид», 2017. С.208 .

УДК 349.6

ПАВЛЕНКО С.С., магістрант

Науковий керівник – **КОВАЛЬЧУК І.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

pavl_s@gmail.com

ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВИЙ РЕЖИМ БІОСФЕРНИХ ТА ПРИРОДНИХ ЗАПОВІДНИКІВ

Анотація. У статті представлено дослідження правового режиму національних природних парків як окремої категорії природно-заповідного фонду. Проводиться аналіз нормативно-правових і законодавчих актів, які врегульовують організаційно-правовий механізм діяльності цих охоронюваних територій.

Ключові слова: національний природний парк, природно-заповідний фонд, категорії природно-заповідного фонду, охоронювані території, правовий режим, функціональні зони, організаційно-правовий механізм.

Проблема недосконалості законодавства у сфері використання, відтворення та охорони природних ресурсів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду України залишається однією із найважливіших у нашій країні і потребує негайної уваги та вирішення, що спрямовані на збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь.

Сучасну екологічну ситуацію в Україні можна охарактеризувати наступним чином – криза. У ситуації, коли навколишнє середовище постійно погіршується, а поглиблення екологічної кризи є очевидним, значення охорони навколишнього середовища території України особливо у післявоєнний період, складно переоцінити.

Важливо уповільнити конкуренцію між людиною та природою та запобігти поглибленню екологічної кризи, законодавчо розробити більш жорсткі критерії захисту території та ділянок природно-заповідного фонду, які повинні виконувати завдання стабілізуючого елементу.

Золотим фондом слід вважати унікальні землі природно-заповідного фонду держави, які вона зобов'язана тримати невикористаними, оскільки їх знищення суттєво вплине на генетичний фонд природи всієї України.

За роки незалежності України вся земельна площа природоохоронного фонду зросла більш ніж утричі. Це 6,77 відсотка території нашої країни (це дуже мала частка для тримання екологічної рівноваги), хоча це прогнозувалося до 2005 року, а до 2015 року було заплановано площу земель природно-заповідного фонду збільшити до 10,4 відсотка [1]. Частка природних заповідників у більшості європейських країн становить від 10 до 25 відсотків, а Україна прагне сформувати національну екологічну мережу, яка б відповідала європейським стандартам, тому виникає нагальна проблема розвитку нових напрямків та вдосконалення діючої нормативної бази, яка регулює відносини щодо передачі, розширення та заповідання земель.

Розуміння глобальності цієї проблеми змушує безперервно працювати над удосконаленням нормативно-правової бази, науково-теоретичних досліджень, розробки практичних заходів на державному рівні.

Яскравим підтвердженням цього є Концепція Загальнодержавної програми розвитку заповідної справи на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2006 р. № 70-р [4]. На відміну від затвердженої попередньо (22.09.1994) Програми перспективного розвитку заповідної справи в Україні, дана Концепція чіткіше й розумніше описує загальні проблеми резервного фонду країни.

Національна програма визнає той факт, що темпи зростання загальної площі за останні роки значно сповільнилися, почастишали випадки нецільового використання природно-заповідного фонду, відчуження земель природно-заповідного фонду, недотримання систем використання, погіршення управління природними заповідниками державної власності на права землекористування, що не ґрунтуються на їх природі.

В даний час на зміни, що відбуваються в національному, політичному, соціально-економічному, культурному, демографічному, інформаційному та інших процесах, впливають і зміни в правовій сфері. У результаті трансформації суспільних відносин змінюється правова форма та всі її складові. Одним із найскладніших і найменш досліджених елементів цієї форми є правовий режим [2].

Завданням законодавства України про природно-заповідний фонд України є регулювання суспільних відносин у зв'язку з організацією, охороною та використанням територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відтворенням їх природних комплексів, управлінням у цій сфері.

Відносини у сфері охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Законом України «Про природно-заповідний фонд» України та іншими актами законодавства України.

До фонду природно-заповідного фонду України входять:

- природні території та об'єкти – природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні території;
- штучно створені об'єкти – ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, пам'ятки природи, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Біосферні заповідники – це природоохоронні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, які утворюються з метою збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери, проведення фонових екологічних моніторингу, вивчення навколишнього природного середовища, його змін під впливом антропогенні фактори [3].

Категорія «біосферний заповідник» вперше була введена до списку категорій природно-заповідного фонду в 1992 році, з прийняттям Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [3] – як аналог міжнародної категорії «біосферний резерват». Автори закону відзначали, що в світі біосферними заповідниками оголошують території особливо цікавих на міжнародному рівні національних парків або інших природоохоронних територій, тим самим надаючи їм додаткового статусу.

Закон виділив «біосферні заповідники» як окрему категорію природно-заповідного фонду, тобто в Україні вони створюються Указом Президента, а не рішенням ЮНЕСКО.

Разом з тим, щодо біосферних заповідників рішення Президента приймається з додержанням вимог міжнародних договорів та міжнародних програм, учасником яких є Україна (ч. 1, 2 ст. 53 Закону України «Про природно-заповідний фонд України») [3]. Для визнання заповідника біосферним, крім рішення відповідних державних органів, необхідне ще й рішення ЮНЕСКО, яке оформляється у вигляді спеціального сертифікату. Це пов'язано з тим, що біосферні заповідники включаються до глобальної мережі біосферних заповідників, яка функціонує під егідою ООН.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки. Закон України від 21 вересня 2000 р. // Офіційний вісник України. 2000. №43. Ст. 1817.
2. Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні. Указ Президента України від 23 травня 2005 р. №838/2005 // Урядовий кур'єр. 2005. 1 червня. №100.
3. Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 34. Ст. 502
4. Про Програму перспективного розвитку заповідної справи в Україні ("Заповідники"). Постанова Верховної Ради України від 22 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. №48. Ст. 430.
5. Про розмежування земель державної та комунальної власності. Закон України від 5 лютого 2004 р. №1100 // Урядовий кур'єр. 2002. 21 серпня. №1457-IV // Голос України. 14 липня 2004 р. №128(3378).
6. Соколова І.О. Правовий режим: поняття, особливості, різновиди: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2011. 23 с.

УДК 341.251.2:061.1ЄС

ПАРХОМЧУК Т.М., магістрантка

Науковий керівник – **ТИМОЩУК О.Г.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВА ОСНОВА ТА ПРОЦЕДУРА ОТРИМАННЯ УКРАЇНОЮ СТАТУСУ КАНДИДАТА В ЄС

У тезах проаналізована правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в Європейський Союз та правові наслідки цього процесу.

Ключові слова: членство в ЄС, цінності ЄС, законодавство ЄС, Європейський Союз.

Україна подала заявку на членство в ЄС у лютому 2022 року та отримала статус кандидата в ЄС у червні 2022 року. 23 червня 2022 Україні офіційно надали статус кандидата на членство в ЄС. Пізніше Рада ЄС ухвалить рішення щодо подальших кроків, коли Україна виконає умови, викладені у висновку Європейської комісії щодо її заявки на членство в ЄС. Прагнення до Європейського Союзу протягом багатьох років було важливим пріоритетом для України, її урядів та громадян. Це було основним мотивом демократії. Хоча ще багато років тому важко було повірити, що ця мета досяжна в

ЗМІСТ

Адрущенко М. М., Настіна О.І. Історія розвитку аграрного та земельного права України.....	3
Батура М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти регулювання відносин подружжя за шлюбним договором.....	4
Богославець С.В., Бровко Н.І. Необхідність удосконалення законодавства у сфері безпеки як засіб забезпечення національних інтересів: теоретико-правовий аналіз.....	6
Гребельник Д.І., Ломакіна І.Ю. Цифрова економіка та корпоративна відповідальність.....	8
Добровольський В.М., Ломакіна І.Ю. Деякі сучасні аспекти законотворчої діяльності в Україні в контексті принципу верховенства права.....	9
Дубовенко В.Р., Сокиринська О.А. Правові засади призначення кримінальної відповідальності за шпигунство.....	11
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Специфіка охорони службових винаходів в Німеччині.....	13
Калениченко Ж., Настіна О.І. Правове регулювання проведення експертизи сортів рослин на придатність їх до поширення в Україні.....	14
Керничний Д.А., Малишко І.В. Новели законодавства щодо охорони земель під час воєнного стану.....	16
Кобець Д.В., Линник Т.В. Фундаментальні та прикладні дослідження у праві та їх розвиток в сучасній науці.....	18
Кобець Д.В., Настіна О.І. Поняття, склад та види земельних правопорушень в Україні.....	20
Коломієць В.В., Обіюх Н. М. Колізії у законодавстві щодо відновлення зруйнованого житла громадян внаслідок російської агресії на території України.....	23
Кривулько А.В., Ковальчук І.В. Основи міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	25
Кундиревич В.О., Сімакова С.І. Загальна характеристика суб'єктів антикорупційної діяльності.....	27
Лещенко І.В., Пахомова А.О. Особливості патентної охорони США.....	29
Литвин Т.О., Мельник В.О. Історико-правові витоки принципів патентної охорони.....	31
Мандзюк М.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти антикорупційної політики в Україні.....	32
Никоненко Н.С., Тимощук О.Г. Україна у висновках Ради ЄС щодо розширення та процесу стабілізації: правовий аналіз.....	33
Новогребельський М.О., Мельник В.О. Аграрне право як системоутворювальна категорія в аграрній сфері.....	35
Павленко С.С., Ковальчук І.В. Поняття та правовий режим біосферних та природних заповідників.....	36
Пархомчук Т.М., Тимощук О.Г. Правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в ЄС.....	38
Паюк Ю.В., Ігнатенко С.О. Контроль тренувального процесу юних каратистів.....	40
Переуда В.С., Макарчук В.В. Нелегальна міграція в Україні: причини та наслідки.....	43
Петрук Н. В., Мельник В. О. Юридична відповідальність в аграрному праві.....	45
Поліщук Ю.А., Макарчук В.В. Заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин (проблеми кваліфікації та відповідальності).....	47
Прокопенко Д.Ф., Ломакіна І.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність.....	49
Сапсай В.М., Єфремова І.І. Врегулювання земельних спорів шляхом укладання мирової угоди.....	50
Савіцький І.В., Єфремова І.І. Правове забезпечення державної політики розвитку аграрних інноваційних відносин.....	52
Сєдов О.С., Малишко І.В. Особливості формування державної екологічної політики в Україні.....	54
Франчук І.І., Ковальчук І.В. Нормативно-правове регулювання статусу жінки-військовослужбовця.....	57
Чернях Ю.С., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: правові аспекти.....	59
Шаропата В.В., Обіюх Н.М. Особливості правового регулювання загального лісокористування в Україні.....	61
Шевчук Д.І., Аргат Я. П. Правовий статус держави у філософсько-правовій спадщині Г. Гегеля.....	63
Шинкаренко Д.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти застосування смертної кари в США.....	64
Юрковський Д.М., Бровко Н.І. Трансформація кримінального кодексу у відповідності до об'єкту злочину (на прикладі злочинів проти національної безпеки України).....	66
Юрченко О.М., Мельник В.О. Міжнародні аспекти правового регулювання зовнішньо-економічних договорів в АПК.....	68